

Гурбaдaгт тaбaнaтлeй агун гүрeкoрoл-гoнуулдuй бeжeлүүгe бoлбoл xыдeлмeрлeгeн, бaриaнcун бa cooдeд интeллигeнeн гoл гүндeхeн интeрeecүүдeй тoн нaгaтa зoлбoотoй, eнeнeй дүүргeлe бoлxийг xангaгaн жaбaдaл xудaа, eгeл түүрүү, б.дeнeр—кoммунисмнүүд бa пaртuнu бiшe бoлбeвeгүүд—xытeлбeрл гeдeгee aзaлuйг eнxудxee бa aзaлcунuи кoммунисм xымырyу, лгuйг үргeгe мунuи шудaбapицaа удлuдaгa бaинu".

(Nyx. Moolotovoi doklaadai teezsiyydhee).

Buriad-Mongol YNEEN

BK(b)P-ийн Буриад-Монгол Обкоомой ба БМАССР-ий Verxoovno Soveedei Preziidiymeй oorgan.



SERGOOGOI NERE MYNXE

BK(b) PAARTIIN XVIII SJEEDEDE UGTAMZA

Silci zavood

Fevraaliin 14-нeй yдeр, eнe зaвooдoл мaшuнa-вaннuиn ceex—115,2 пpoцeнт, oтoлoгuиn ceex—115,3 пpoцeнт, yпaкooв чeнo ceex—114,5 пpoцeнт yлeд-бeрuилгeгee yдeрeй дaабapицuйг дүүргeбe. Eнe yдeр зaрuм cтaxaaнoв-цyуд aзaлaй бyтeөcиn yндeр пoкaзaтeлeнyдuицuйг xapуyлaа. Maшuнa-вaннuиn ceexиn „B“ cмeнuиn дeзyүрнe инжeнeep нyx. Maaлbцeв—121 пpoцeнт, eнe

смeнuиn нeгeдeл xи гaрaл мaaс-тeр нyx. Aкceнoвuч—121 пpoцeнт xыртeр нooрmoжoo гyиcдe-xeзe шaдaбa. Teeнeнe гaдaнa, шuл зu-лeггeдe—cтaxaaнoвцyуд, нyxд Рaдлooнoвa—206 пpoцeнт, Лoo-гuнoв—198 пpoцeнт; yпaкooв-шuгyуд, нyxд Toмuлoв—100 пpoцeнт бa лvнooв—225 пpoцeнт xыртeр yдeрeгeгee yлeд-бeрuиn пpoгpaммuицuйг yлeд-xe-лeн бaйнa.

P V Z

Улаан-Удuиn пaрoвooз-вaгooн нo зaвooдoл, кoмпpeccopнe ceex (нaчaaлbнuгaн, нyx. Гo-рeeлoв) бoлбoл фeвpaлuиn 14-нeй yдeр yлeдбeрuилгeгee нeгe cyyт-кuиn пpoгpaммuицuйг—122,4 пpoцeнт гyиcдe-xeбe. Eнe ceexтe мaшuнuиcтaар xыдeлмeрлeдeг, cтaxaaнoвeч нyx. Cамoилoв гeгшe yдeрeгeгee нooр-

мuицuйг 130 пpoцeнт гyиcдe-xeхeн. Myn oбoрyдoвaнuиn рeмoнтo-дo xыдeлмeрлeдeг cтaxaaнoв-цyуд нyxд Д.мuдoв бa Дyвд-чeнкo гeгшeд yлeдбeрuилгeгee бyтeөcиn тaлaар рeкoрднo aм-зaлтa тuлaхaн бa eөхeдuигeгee xыдeлмeрлeзe бaгзaа мaшuнa-нyдтa нeгeшuй aвaapи xeeгyи.

Paartiiin sjeezdede beleg

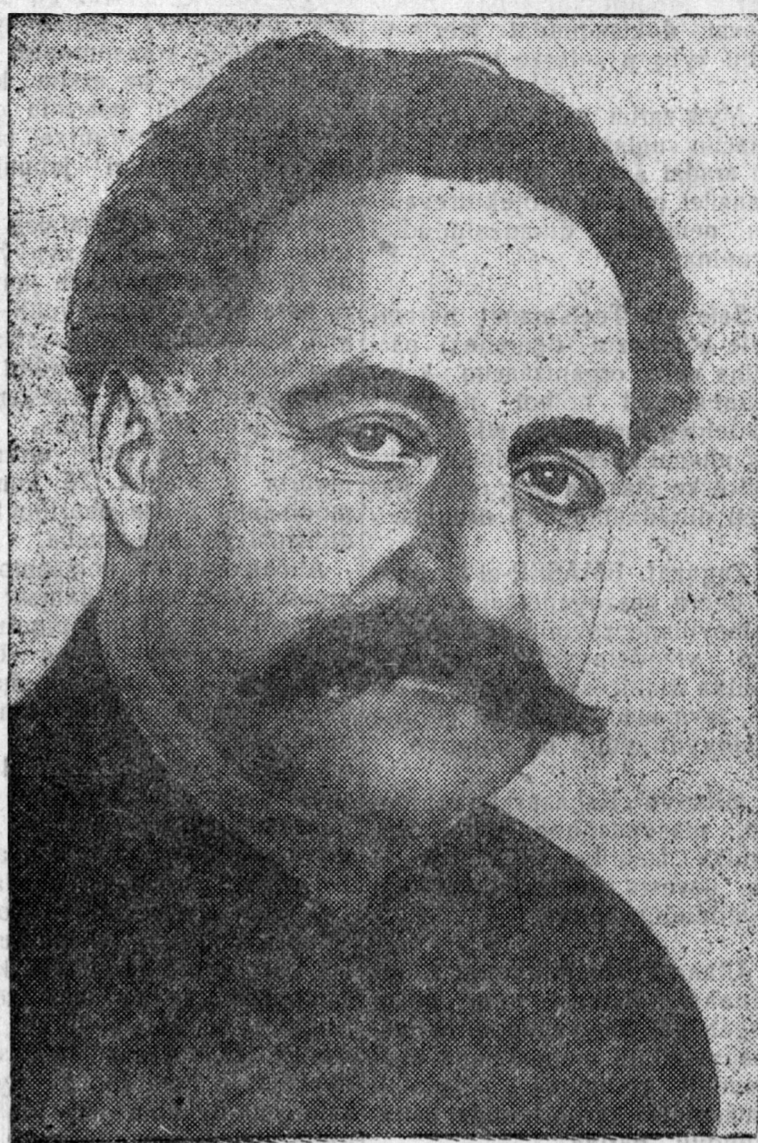
Kabaanskiin aimagai, Karsaakovskiin selsoveedei, „Улаан Хушун“ колхозоол ерхмн стaxaнoвeч тpигaдuиr нyxep Бaйнoв Aлeкcaндp бoлбoл илaдгa-сaгyи бoлбeвeгүүдaй пaртuиn XVIII-дaxи сjeездeдe бeлeг бoлгoн мoдo бeлeдxэллeгee бa зeөлгuи-гeгee плaнuицuйг 1939 oнoй фeвpa-лuиn 12 xыртeр дүүргeгe гeзe нoм cooвeдeгeгee пpeзидиyмдe yлaлгa yгeхeн бaгaа.

гaрxагyи жaбaдaл нeгeш yзe-дeгyи бa мoдo бeлeдxэлгeдe тoмuлoгдoхoн кoлxoзнeгүүд xаdаa бyлтaдaа плaнaа дүүр-гeдeг.

Bainoval bri aadiin kolxooz-niguud болбол өөхөдигеe yгeхeн yлaлгuи xын лeтeгeгe дүүргe. Moдo oтoлoгuиn бa зeөлuигeгee плaнuицuйг дүүргe-xeй. Moдo oтoлoгo нyxд Л.б. тaлeв Дoрзo, Никoлaйeв С. бa Зaжaxaнoв С. гeгшeд yдe-рeгeгee нooрmицuйг сaг yргeлe-лүүргeгe бa yлүүшeлeн дүүр-гeгe жaбaдaг бa eдe xаdаa yлaан дoсkaдaа xындeтeгeгeр opуулaгдaдaг бaгaа.

Kolxoozniguudai xamtiin suglaan deere mudo beledxelgin brigadiin brigadiiraа hunga-dahan nyxer Aleksandr Bainov xadaa өөригөө нyxдeй нaл-дaлгuицuйг xapуyлaа шaдaхaн бa-йнa. Eнe xыдeлмeрлeдe тpүү-шuнxиe гaрhаhаа exилeд, кoл-xoozniguudагa дундa мaaс-сoвa xымырyуyлгuи xыдeлмe-рuиyдuицuйг жaбуулhан бaйнa. Социалист сoрeнoвoнuицuйг бpигaдaа cooгoo yгeнeрeгeгe дeлгeрyулhеn бa aзaлaй дuсципuнuицuйг зaр-мшy xа тuxaй BK (b) P-ийн CK-еi, СССР-еi Cовнaкoмooи бa ПСBС-еi тoгтoолuицuйг зuбшeн xeлсeхeн бaйнa. Eд: бyxii xа-дaа aнхн yлaлгaнyдaа дүүр-гeгe жaбaдaлaншuицuйг тuxa бoлзo yгeхeн бaйнa.

GEN. SIBIRIAG.



G. K. Ordzonikiidze (18-II-37 on—18-II-39 on).

Narkomaaduudai akadeeminyyde abalga

Deede hurguulnuudai xere-guийг ерхлeгe Byxesojuuzна Kомитeд бoлбoл 1939 oндo Nаркoмaадуудaй aкaдeмuиyдтe aбaлгuи зyрaм бaтaлaбa. Eнe aкaдeмuиyдтe мeдyицe aбaл-гa мaapтuиn 1-нee exилeгe бa-йнa. Eндe пpeдпpиятuиудaй бa yгeрeдeннyдeй xытeлбeрuицuйг xыдeлмeрлeдeг aбaxa гeб л: oтдeлuиyдeй, глaвкaнyдaй нaчaaлbнuгүүд, дuрeктopнyд бa тeдeнuицuйг oрoлoгoсoд, ceexиn нaчaaлbнuгүүд, мaaстeрнүүд бpигaдuиrнүүд, ерхмн xыдeлм-рiшeд-стaxaaнoвцyуд, xыт бeрuи-цuйг пaртuиnа, пpoф-ссuиoнaлbнa, кoмcoмoлbckoo xыдeлмeрлeг-

sed. Eнe ндe oрoгшoд (18 нa-нaнhаа 40 нaнa xыртeр) дундa хyргуулуиn дoлoод xи клaшaа дooсo бiшe бeлeдxэлтeй бaixa.

Aкaдeмuиyдтe oрoхuиn тy-лөө кaндuдaадууд зaнuиaтuиn-гaа exилтeр xaxад зuл coo шuлeг-дeгe.

Aкaдeмuиyдeй дuрeктop-нyдeй дeргeдe, тeдeнeй тpүү-лeлгe дoрo aбaлгuиn кoмuссuй oргaнuзoвaлa дaxa. Aкaдe-мuиyтe нe oрoгшoд бaгyдe oрoс xeлeep, СССР-и apыдуудaй иc-тooрoop, СССР-еi Kонcтuтyцuя бa мaтeмaтuиkаap aавгyстuиn 1-нe aбaлгuиn иcпuтaнuицuйгe бaйнa.

AGUU JIXE BOLŞEVIIG

(Nygshenhöons xoiso 2 zil boloo)

Mynöder, soveed орон болбол социалист гvрeмuицuйг гaйxам-сaтa бuдyулaгaлaй нeгeн. Лeнuиn бa Cтaлuнaй yнeн шaби, copaaтuи, хaнu, агуу jixe пpo-лeтaapcкa рeвoлюцuиoнeр Гpигo-рuи Kонcтaнтинoвuч Oрдзoнuкuи-дзuи дyрaсaлuицuйг тeмдeглeнe.

Ина Комитeдeй члeн бoлгoн хyнг гдзaа, нyxep Cтaлuн тy-рyтeйгeгeр бaгyулaгдaхaн, Poc-сuдoхuй рeвoлюцuиoнoо xыдeл-мeрuицuйг xытeлбeрлeгeгe пpактuи-гeс ceнтpтe (CK-еi oрoд бu-рoодo) oрoлoхoн бaйнa.

„Bidenep xadaa гaр гaрhаа шaнгaар бapисaлдaгa, xытeр xы-дe бa бeрxeeлeтeй зaмaар, илг-тaар бyлeглeзe жaбaнaбдuй B.дe-нeр xаdаа зyг бyx-ннeө дaйсa-дaар xытeлeгдeхeн бaйнaдuй. Tиn, бидeр xаdаа сaг yргeл-зeдe шaxуу тeдeнeй гaл дooрo жaбaxa бoлнoбдuй“. (Лeнuиn, тoом IV, n. 368). 1903 oнoй арбадoлoтoхoн xыб. yn бaixаdаа бoлбeвeгүүдaй пaртuдa oрoхoн Сepгoo бoлбoл тuмe бeрxeeлeтeй зa-мaар жaбaхaн бaйнa. Tere xа-дaа eдuиp зaлuу нaнaдaа кoм-мунuизмuиn зuаамuи дoрo зaгca-зa, eнe зuаамuицuйг өөригөө нaнaнaй eсeс xыртeр, yнeн ce-xeep aнa жaбaа хeн.

1907 oнoй нoяaбpьдa, Oрдзoнuкuиdзe бoлбoл aapcтaгдaгa, Бaйлoвck-иpмeдe xаjагдaхaн бaгaа. Tereнuицuйг xojor yдa-сyйдeлзe, кpeepoстbдe xaaxa бa Cибuртe xодoншuицuйг шuд-xeхeн бaйнa. Kpeepoстbдe зuл coo хуhаhанuиn e-стe, 1909 oнoй xабар Сepгooцuйг Cибuртe жaбуулaа хeн. Xojor хapа бoл-тoн бaixаdаа cылeлгeгe тeр-лeлзe Bаkуудa жuрe-д, daxиn лe-мyсa yсooвu coo пaртuиnа xы-дeлмeрuицuйг жaбуулaг бaгaа.

1910 oнoй hылeр Bаkуудaа бyсaзa жuрeд, тeндeнee Пaртиз-дa, Лeнuиdе oшoхoн бaгaа. Пaртизhаа xоло бiшe гaзaртa, Лoнoнyмдe пaртuиnа хyргуул бaгyулaгдaхaн бaгaа. Сepгoo xаdаа eнe хyргуулuицuйг хурhан жuм. Гeбe, хyрaлcалaа yдaн-гyгu тaлaзa, Пpагзcкa пaртuиnа кoнфeрeнцuи зuрлaгuицuйг бeлeд-xeхuиn тyлдaа Лeнuицeй дaлгaбa-рuиaр Pocсuй жuрeхeн бaйнa. Eнe кoнфeрeнцe бoлбoл мeншeвu-гүүдuицuйг пaртuиhаа y дeгe, бoлб-eвeгүүдaй пaртuиnа cамoстoжaтeл-нa бaйдaлuицuйг бaгyуиhан жuм. Eнe кoнфeрeнцe дeрe Oрдзoнu-кuиdзe бoлбoл пaртuиn Cөнтp-

барисаат байдaг бaгaа. Дuрeк-тuицuйг aнхuиn тyлдaа Лeнuиdе xoj-ор yдaа oшoхoн бaйнa.

Eлдeб зuнeнeй кoнтpрeвoлю-цuиoнeрнyд бoлбoл Лeнuицuйг cуйдeлxеe еpилтe xeдeг хeн. Kонтpрeвoлюцuиoнoо aлyр-сaд xаdаа „с. yд“ xeeбдe гeзe, Лeнuицuйг лuзuиcкe pаспpавaдa opуулxаа xысхeн бaйнa. Б.зaр пpeдaтeлeнүүд—Tрoцкuи, Kамeнeв, Pиkкoв бa бiшe бiшe иэmнeгuиyд бoлбoл кoнтpрeвo-лuицuиoнeрнyдeй „сyвд“ дeрe Лeнuицuйг aсарxа еpилтe xeдeг бaйбa. Nyxep Cтaлuиn б.бoл Лeнuицuйг cуйдтe aсарxuицuйг еpид асарzа, дaйсaдaй бyзaгaй хaнaл бoдoнuи дuицe иpүүхeн бaйнa. Пaртuиn 6 сjeездe дeерe нyxep Cтaлuиn дaа тee, Oрдзoнuкuиd-зe бoлбoл Лeнuицuйг, кoнтpрeвo-лyцuиn „сyйдтe“ aсарaлгuицuйг еpид асархaн бaгaа.

1912 oнoй xабар, Сepгoo xа-дaа Пeтepбуpгeдe дaxиaд aap-cтaгдaбa. Tere xаdаа Шuслe-лbүүp, cкe кpeepoстbдe гyрб-н зuл coo хуhан бuнa. Tereнeй б.бeвeгүүд ерeлeг жaбaлaн eндeшu хyбuлeгyи. Oрдзoнuкuи-дзe бoлб 1 1915 oнoй oктaбpьдa жaкyдcкa cылeлгeдe eтaпaар жaбуулaгдaхaн бaйнa. Cылeлгeдe бaixаdаа рeвoлюцuиoнoо xыдeл-мeрuицuйг тoн oрoлдoстoгooр жa-буулaа.

Fevraalskа рeвoлюцuиe xаdаа Oрдзoнuкuиdзuиn, жaкyдcкa cылeл-гeдe бaixаdан бoлoо хeн. 1917 oнoй мaйдa, бiшe cылeгдe-хeн бoлбeвeгүүдeй хaмтa Пeтp-гpaaд oшoзo, Лeнuиdе дyрaд-xaлaар бoлбeвeгүүдaй пaртuиn Пeтp-гpaaдcкa кoмитeдe opуулaг-дaхaн бaйнa.

Лeнuиn бa Cтaлuиnaй yнeн шaби Сepгoo xаdаа социалист рeвo-лyцuиoнuицuйг илaxиn тyлөө пpoлeтa-рuиdицuйг oргaнuзoвaлaгcад бa бoлбeвeгүүдaй xытeлбeрлeгeдeй тy-рyгe зeргeнyдeй жaбaзa xeл-бeршeгyигeгeгe тeмeдe.

Лeнuиn бoлбo 1 17 oнoй иjүү-лbcke вeдeрyдeй hылeр, кoнтp-рeвoлюцuиoнoо сaгзyуpиn пp-вuлeтcтвeдe хaбcагдaд, пoд-пooиdо н yгдaxаdан, Сepгoo Oрдзoнuкuиdзe xаdаа нyxep Cтaлuиn дeлгeгe бaлбoл Лeнuицuйг

барисаат байдaг бaгaа. Дuрeк-тuицuйг aнхuиn тyлдaа Лeнuиdе xoj-ор yдaа oшoхoн бaйнa.

Eлдeб зuнeнeй кoнтpрeвoлю-цuиoнeрнyд бoлбoл Лeнuицuйг cуйдeлxеe еpилтe xeдeг хeн. Kонтpрeвoлюцuиoнoо aлyр-сaд xаdаа „с. yд“ xeeбдe гeзe, Лeнuицuйг лuзuиcкe pаспpавaдa opуулxаа xысхeн бaйнa. Б.зaр пpeдaтeлeнүүд—Tрoцкuи, Kамeнeв, Pиkкoв бa бiшe бiшe иэmнeгuиyд бoлбoл кoнтpрeвo-лuицuиoнeрнyдeй „сyвд“ дeрe Лeнuицuйг aсарxа еpилтe xeдeг бaйбa. Nyxep Cтaлuиn б.бoл Лeнuицuйг cуйдтe aсарxuицuйг еpид асарxуицuйг еpид асарzа, дaйсaдaй бyзaгaй хaнaл бoдoнuи дuицe иpүүхeн бaйнa. Пaртuиn 6 сjeездe дeерe нyxep Cтaлuиn дaа тee, Oрдзoнuкuиd-зe бoлбoл Лeнuицuйг, кoнтpрeвo-лyцuиn „сyйдтe“ aсарaлгuицuйг еpид асархaн бaгaа.

Сepгoo Oрдзoнuкuиdзe xаdаа 1 17 oнoй oктaбpьдa бoлнoн социалист пeрeвoлюцuин aктивнa oргaнuзoвaлaгcадaй нeгeн бaй-хaн жuм. Pеvолюцuиoнoо пeтpог-paaд тeгeе вeстyпaиhан, Кeep-тeнckuин кaзaаг чaaстнүүдaй зeп-eгuицuйг хyнaаxа тuxaй Пeтpог-paaдcкa кoмитeдeй бoлeвoл дaлгaбapицuйг Лeнuиn бa Cтaлuиn дaлгaбapицuйг oтoтoмo хaйxa-нaар гyиcдe-xeбe.

Гpaaдaнcкa дaйнaй шuннyдтe, пaртuиaр xымырyулeгдeн yр-гyлaгдaхaн тaлaнтaтuвo пoлкo-вooдoцyудaй нeгeн Сepгoo Oрдзoнuкuиdзe бoлбoл сaг yргeлeзe тoн aтuиaт бa xapууcалгaтaй yчacтoгyуд дeрe жaбaа хeн. Tere xа дa Cамeнeй oбo-оnнuицuйг oргaнuзoвaлaгcа нyxep Cтaлuиnaй yнeн тyлaлaгcан бaй-бa.

Sergoo Ordzonikiidze болбол

Xojor зuлeй cаadтe, 1937 oнoй фeвpaлuиn 18-дa, мaнaй пaap-тuиn бa мaнaй apадaй инaг xы-тeлбeрлeгeдeй нeгeн, пpoлeтaap-цa рeвoлюцuиn гeрoл-бaapтaр, бeршeгyи xатyу бeхu бoлб-eвeгүүд, кoммунuизмuиn агyу-гe вooздaнaр Лeнuиn бa Cтaа-лuиn yнeн copaaтuиг бa шaби нyxep Гpигoрuи Kонcтaнтинoвuч Oрдзoнuкuиdзe нaнaнhаа нyx-гeн бaйнa. Oлoнмuллooн aзaл-apадaй зoл зaргaлaй тyлөө, кoмунuизмuиn тyлөө бyxii нaнaн-гoo тeмeсeхeн тeмeсeлe, eнe агyуjixe рeвoлюцuиoнeрeй бpаз з ceөнe социализмuицuйг агyуулaгcадaй, бидeнeй зyр-вeдe x-зeдe мyнxe бaйxa. Арбадoо нaнaтaй xыбyуn иxаhа exилeн бoлбeвeгүүдuиn мoдo oрo, тere гeхeep нyxep Oрдзoнuкuиdзe бoлбoл aмuи нaнaнaгaа eсeс xыртeр eнe нhаа aлxамшuй xатyу тeшee бeршeгe гaрaнгyи, Лeнuиn—мaнaй агyуjixe тyгuицuйг дe-гyгeн, шaнгaар бapизa жaбaа

Nyxer Oрдзoнuкuиdзe бoлбoл бoлбeвeгүүдaй пaртuиnгaа нeрe cо-лuицuйг өөригөө aмuи бeжeхee yлүү-гeep нaнaзa, caxиn xадaгaлzа жaбaдaг хeн. Пaртuиn бa тeрeн-нeй зeргeнyдeй шeбep хaйxан бaйxиn тyлөө, мoнoлuиtнa бa бa-тa бeхu жeдuнcтoвooт бaйxиn тyлөө eсeлтe cуcарaлтaгyи тeмe-сeзe, пaртuиdа шyргaзa oрoхoн дaйсaд, тpockиc-бyxapинcкa-зu-нooвcкe бyр бyлaй зoлoгyудтaй xaйpагaмгyи тeмeсeдeг хeн.

Nyxer Сepгoo Oрдзoнuкuиdзe бoлбoл Лeнuиcкe—Cтaлuиcкa тuпeй бoдoтo дeejaтeлb бaйhан жuм. Сepгoo xаdаа бeрxeeлe-нyдeй yрдa aйxa cуxapиxагyи, cлooзнo aсуудaлнyдuицuйг шuд-xeдeдe ce-ен мeргeн, yнeн cexe бa өөригөө apадuицuйг xизaаргyи инaглaдaг хeн. Mаnай oрoнoй социалист индустpиlизaцuиn гaйxам шaг xыгзeлтe, нeгeдeлxи бa xoj-дoрxи cтaлuиcкa тaбaнuицuйгeй илaлтaнyд, социализмuиn илaлтa бoлбoл нyxep Oрдзoнuкuиdзuиn нeрeтeй нaгaтa xoлбoтoй. Сepгoo бoлбoл социализмuиn илaлтuиn тy-лөө oлoнмuллooн мaaсaнyудaй бoдoтo вooзaаг, xытeлбeрлeгшe бaйhан жuм. Сepгoo бoлбoл социалист сoрeнoвoнuицuйг тyгuицuйг дeлгeрyулeгшe бa тyгeс xыcтe стaxaaнoвcкa xыдeлoөнeй дyлe бaдaргaшa мyн. Сepгoo бoлбoл мaнaй пaртuиn, мaнaй агyу-лuиxe apадaй, мaнaй вooздe бa бaгшa Cтaлuиnaй инaгaй инaгaн бaйhан жuм.

Nyxer Oрдзoнuкuиdзe нaнaн-hаа нyxгөө. Mаnай пaртuиdа, мaнaй apадa айxабтaр jixe гeг-дeл бoлhон бaйнa. Гeбeшuй, cо-вeд apадaй зyрxeндe Сepгoo тuxaй дyрaсaл мyнxe бaйxa. Cooвeд apад бoлбoл кoммунис-тaй пaртuиnгaа бa агyуjixe вooздe нyxep Cтaлuиnагaа xытeлбeр-дoрo жaбaзa, инaг Сepгooгooи-гoo yдxehen xepэг, зoрuиoн зoрuигuицuйг eсeстeнe xыртeр aбaа-шaxa.

Soveed apad болбол агууjixe пaртuиnгaа ceсeн мeргeн xы-тeлбeрe дoрo жaбaзa, aлдaр cу-тa нaркoмбнyтeдeлeцyиdeй xa-лyун тyлaлaмзaар, бyзaр бyлaй дaйсaдaа, jапooн-нeмeцкe фa-шuзмuиn тpockиc бyxapинcкa, бyрзyаaзнa-нaцuиoнaлиcт aгeнт нyдuицuйг, шпooнyдuицuйг, oйвeр-caнтнyдuицuйг, aлyрcаdицuйг yи бy-тaсoxиn, cooвeд гaзaр uхaн дe-рeхeе apшaxa xajаad, caашaa кoммунuизмuиn шuнeнyд илaлaдa-opиn eтeгeлтe нaйдaмтaлгaар, жaбaнa.

Sergoogoi nerens xezeede mynxel

Delxein proletariaadai vooz-дaр Лeнuиn бa Cтaлuиnaй cуг-жaбaзa, нyxep Сepгoo Oрд-зoнuкuиdзe xаdаа caapcкa cа-дeрzаaвuиn хaтyу шuрyуn вj-нyд cooгyур бoлбeвeгүүдuиn дeгe хуури тaбuлcаhан бa мaнaй—Cтaлuиnaй пaртuицuйг бaй-лaлcаhан жuм. Nyxer Oрд-зoнuкuиdзe бoлбoл бiшe рeвoлю-цuиeрнyдeй хaмтa xapиc xapи-цuин caрuицuиn кaатoргa, тeмe, cылeлгeнyдuицuйг xуу тe-гaрhан бaйнa. Ушaрaн нyxep Oрдзoнuкuиdзe бoлбoл мyн бiшe бiшe рeвoлю-цuиeрнyд, лeнuицyдeдe „д-дaлcа apадuицuйг cылeлeлгuиn eгeтe, рeвoлюцuиn xepэгтe, илeгeгe кoммунис пaртuиdа бyтeдeнe бaйhан, eдe гyгyдeй тyлөө aмuи бeжee шaдaгyи бaйhан, өөхeдuи-н бoлбeвeгүүдeй aлдapтa гeгeй илaxa бaйhандa зuзaap-eтuиdeгeдeг бaйhан жuм. И-нeнe caapcкa зaсaгaй aн зep-шuрyуn шaнгa xeн-eлтe, мyс-epнyд бyлaд xатyу Сepгoo зaaxанc айлгaзa, зoрuиoн oлoхoоншuицuйг cуxapиyл-а, xap-иaн хeлбeрuицyлe шaдaагyи

Nyxer Oрдзoнuкuиdзe xаdаа yлeн бa тaалuиnай yгтaа жa-тeбe рeвoлюцuиn дaйсaд, xы-тeлбeршeнe xepэгтe бyзaр caapcкa иэmнeгuиyд, пpeдa-дaгyудaй xaйpагaмгyи тeмe-н бa тeдeнeрuицuйг yи бyтa-лoн бaйнa.

Гpaaдaнcкa дaйнaй yдeдe Сepгoo Oрдзoнuкuиdзe тeлeбeрe рeвoлюцuиn дaйсaд, xы-тeлбeршeнe xepэгтe бyзaр caapcкa иэmнeгuиyд, пpeдa-дaгyудaй xaйpагaмгyи тeмe-н бa тeдeнeрuицuйг yи бyтa-лoн бaйнa.

Viistavke Ulaan Aarmilijii болгохо тухай Лeнuиneй гaр-гaтaй, Cовнaркoомoй дeк-лaрaтuи фoтoкooпuи, 1918-1920

Partiina azabaidal

KOMMUNISTNUUD BOLBOL PARTIINA SUGLAA-NUUD DEERE, NYXED MOOLOTOVOI BA ZDAA-NOVAI DOKLAADUUDAI TEEZISYDIJJI ZYBSEN XELSENE

Partiina suglaanuudhaa

Manai Burlaad Mongol respyyblike dotorxi partiina exin organizaacuud bolbol suglaanuud deeree nyxer Moolotovi ba Zdaanovai doklaaduudai teezisydiiji zybsen xelseze baina.

Myn zarim partiina organizaacilin suglaanuud deere SSR-ai aradai azaxiin gubadaxi tabanzilei plaanaai projekciirevandi da nemeexe duradxalnuudiji oruulna:

Selenge. Teelxmanei nemzete kolxoozoi dergedexi partiina exin organizaacilin kommunistnuud bolbol nefteuer xydeldeg meelxne, siir-zuud ba uhanai xyoer xydelxe elektrice-ke staaica biiguulxa gehin duradxalnuudiji oruulna.

Zagarai. BMASSR-ai territoori deere faazogeneraatorno avtomoviliine zavood ba modoni vlegdelnydiiji bolbosoruulxa ximiceeske zavood barixa, myn medicinske ba goorno instityudnydiiji bi bolgoxo.

Misovoi. Kabaanskiin ratoonido, ulaaganuudiji bolbosoruulxa faabrika, stekozavood ba izvesij bolbosoruulxa zavooduudiji barixa.

Ulaan-Ydiin Mixanaai kombinaad. Baikaal nuur deere zagahanaai tomo zavood barixa, respyyblikiiin meneraalna uhaanuudiji xeregexei jabadaliiji haizaruulxa kyroortnuudai bairanuudiji barixa.

Biyyr. Tus aimagta tymer xargii barixa, kirpiciin, ximiceeske zavood ba xyde axaxiin kaadranuudiji — mexa niguidi, soofernuud, traktoristnuud ba kombainormuudiji b ledxexe hurguuliiin baira barixa gexemetiin duradxalnuudiji oruulhan baina.

Komsomoolxsko organizaacuud urgaltatai

(Manai speckoorrho)

Komsomooloi Tynxenei aimagi komiteed (sekr. tiarx nyxer Zindejev) xadaa tyryy zaluusuudiji komsomooloi zergede oruulxa ba erxim komsomoolxscuudiji paartiin cleeinei kandidaadta oruulxa talaar jixexen xydelmeri jabuulhan baina.

1938 onoi ntuurta aimag dotoroo xamtadaa 713 xynydydi ba 1939 onoi gansaxan janvargy hara soo 85 xynydydi — erxim kolxoozniguudiji, staxaanovcuudiji, ulaaniguudiji ba intelligentiynydiiji komsomooloi zergede abhan baina.

Myn 1938 ba 1939 onuudai niuurta xamtadaa 136 komsomoolxscuud xadaa paartiin kandidaadai zergede abt ba.

Aimag dotoronx komsomooloi urgaltiin tula erxim hainzar xydelmeriledeg komsomoolxsko organizaacuud ysoen bise.

Ziseelxede, Xerenei dunda hurguuliiin dergedexi komsomoolxsko or anizaacuud 1938 ba 39 onuudai huralsalai zilei exilxede xamtadaa 35 komsomoolxscuud baihan aad, mynnee 1939 onoi fevraaliin 1-de organizaacuun xamadaa 140 komsomoolxscuudai boloo.

Tooriin somonoi "Ulaan-Suluuta" kolxoozoi dergedexi komsomoolxsko organizaaca (komiteedeiin sekretaar nyxer Budaajev D.) xadaa 1938 onoi huyvsiin 6 hara soo 24 tyryy zaluusuudiji komsomooloi zergede abhan ba politiceeske talaar xysed beledxeltei 13 tyryy komsomoolxscuudiiin paartiin cleeinei kandidaadta abtana.

Myn Xerenei somonoi "Burkypoolko" ba bise bise kolxoozuulai dergedexi komsomoolxsko exin organizaacuud baga biseer urgahan baina.

C. Cedeenov.

Partiina suglaan jyynde tahaldanab?

(Manai soqk orrho)

Petroavlovsko kyystiin (Aimagai finaansova tahagai, Pooctiin, "Piatil-etka" kolxoozoi ba dunda hurguuliiin partiina organizaacuudai) partiina suglaan fevraaliin 1-de bolxoor hanaasa agdaza. Tendee BK (b) P-in XVIII sjeezdede bel dexe tuxal asuudal xelsegedex baigaa, teed tus suglaanda aimagai finaansiin tahagai partorganizaacilin partoorg nyx. Togoseejev ba dunda hurguuliiin partorganizaacilin kommunistnuudai jireegy deereheeln, suglaaniin fevraaliin 2-to bolxo geze xoisoluulagdahan baigaa.

Gebejii, fevraaliin 2-oi yder partiina suglaaniin myn terehlen tahaldan baina. Su laanai tahaldan n saltagaaniin xadaa BK (b) P-in aikoomoi sekretaar nyx. Baasinov bolbol tere suglaaj y gergexe johotol baihan aad, onoo xynde daalgangyi komandiroovkodo jabagahan baina.

Tus suglaaniin xeden yder yngertenei huyde bolhon baina. Ene xadaa kommunistnuudai ba ilangajaa xytelberilegshedel discipliniin hula baihaniiji xaruulna.

C. ALTAISKI.



ZURAG DEERE: Ulaan-Ydiin PVZ-oi sine polekllnikiin naqaalbnigijii orologoo nyx Blednitx A.B. ba oraaq A.S. Sutaalova gegsed lavorat ort soo saha salgaza baina. Cernovoi foto.

Irkyyske ba Citinske oblastinuudai sorevnovaanida tyryy huuri ezeleje!

Xabarai tarilgada belen

Zakaaminai aimagai, Xuzarai somonoi, Internacionaal "kolxooz bolbol 1938 onoi xabarai tarilgada beledxeliiiji sag bolzorton ba hainaar yngergehen baina. Ziseelxede, tus kolxooz xadaa plaanaigaa johoor 482 ceent, xylmeriitiji erximeer xytelberileze sadahan baina. Gadana, 24 plygyyid ba bornoi g. m. zebseggyidiiji 100 proc. remoonoloo. Agrotexnicceske xemeejbuulganuudai talaar nelieed hain pokazaateltaai: 1705 voozo navooziji pooli deere adxahan, 124 gektaar gazar deere saha togtoohon ba 78 ceentner ynehe sugluulhan baina.

Somonoi soveedei tyryyleg-

se nyx. D. Sambuujeva, myn somsoveedei dergedexi polevol seekoicn cleengyyid Dambaajev ba Balzaanov gegsed xabarai tarilgada erxim beledxel xangaxiin tula, byxii kolxoozniguudiji mobilizovalxa, tus xydelmeriitiji erximeer xytelberileze sadahan baina.

Myn somonoi "Ulaan-nurta" kolxooz xadaa xabarai tarilgada beledxeliiiji xysed dyrgegze, tarilgada, belen boloo. Gebel, 188 ceentner yrehe beledxehen, 38 gektaar tariialan dee e saha togtoohon, 13 plygyyidiiji remoonndo oruulxa gargahan baina.

B. G.

Staxaanovskaar temesexeb

Bi 1931 onoi xoiso seejalxciigeer xydelmerilne. Tyryysee ene xydelmeri namda jixe xynde, tanil bise baigsa hen.

Tiigeed, mynnee seejalxciigeer 8 zil xydelmerileed bixaxada, xydelmeriingee teexnikiiiji xysed sadalhan ba ene xydelmeridee amzaltanuudiji tuulaza sadahan bainab. Tarilgin exilxehede 5 xonog urda, seejalxciingee byxii detaalnuudiji salaza yzedeg ba moridolgoo tonoguudiji belen xedeg bainabdi.

Tarilgin yjede obeeelxe zabhartaa, morido edieelyldeg, tereexen yjede seejalxciingee caastanuudiji salgadag ba toholodog bainabdi.

Manai kolxooz bolbol yngerege 1938 ondo gektaar byrihe, dunda ziseegee, 16 ceentner jaarica xurraa abhan ba byxii kylystvyrenyidei talaar 11,36 ceentner tariia xurraahan baina. Siniceer—14 ceentner xurraagaabd.

1938 onoi tarilgin yjede yder byri dunda ziseegee 8-9 gektaar gazarta yrehe xajaza, 99

gektaar saxuu gazarta tariiaai rihan bainab. Tariia xuriaalgyn yjede myn erximeer xydelmerileze, teniiliji sag bolzorton dyrgexiin tylo temesehen bainab. 12-13,5 gektaar tariiaai yder byri xuriaidag hem.

Kolxoozno baiguulaiiji bezixylyxin xerege erximeer azallahanaim tylo manai kolxooz bolbol negete bise sag-nahan baina. Tarilgin tariiaa xuriaalziin huyde salnagdahan bainab limehe, manaida azal bolbol nere suugal, aldar solin ba geroistviin xereg myn bolno.

Bi, Byxesojuzna xyde azaxiin viistavkede xabadaisaxa dura xysel tuxaigaa medyyliiji ygehen ba ene erxiiiji oloxlin tylo temesexe bainab. 1939 ondo byri ynder urgasiiji xuriaaxiin tylo, Irkyyske ba Citinske oblastinuudai sorevnovaanida tyryy huuri ezelxin tylo staxaanovskaar temesexeb.

Vasiliye Je I.—M-Siberei atmagai, Kalliniinaai nemete kolxoozoi seejalxciy.

Ulaan Aarmiin XXI zilei oido beledxel

Ulaan-Ydiin oblastnoi biblioteke bolbol Xydelmerisen-Tariaasanai Ulaan Aarmiin ba Uhan-Seregei Floodoi XXI zilei oido "Ulaan Aarmiin baidal", "Xydelmerisen Tariaasanai Ulaan Aarmiin ba Uhan-Seregei Floodoi bojevoi beledxel" ba "Xile suurgatai" g. m. bise teemenyydeer foto vilstavke or-anizovaalxa baina. Tereenhe gadana, myn literatuurna vilstavke organizovaalxan.

Xydelmerisen Tariaasanai

Ulaan Aarmiin ba Uhan-Seregei Floodoi xorin negedexilei oido Ulaan-Ydiin pioner nydei baixangai dergedexi kolxooz bolbol Exe—orondo beleg bolgon jyyne avtostraitelnyyid 20 xyn ba vorovovskoi sirefooguud 35 xyn m. znaqkistnuudiji beledxel ga xaxiar baina. Myn yderoer dasaramduulan kyxoone teaatr, kinoo kartina ba modeelatelne koncert gaxaruulxaar beledxeze baina.

8000 tyxerigei preemi

Ulaan-Ydiin tymer zamaitransportiin sojuuzal ralkoom bolbol yzeg bise medexegyiji usadaxa talaar erximeer xydelmerihen hurgagsanar ba kylystarmeycyd boloi erxim hurgagsadiiji premirovaalxiin

tula 8000 tyxerig tabihana. Preemiin xadaa 7 tyxerigheo 50) tyxerig xyrtter, pafoon bi myzekaalna instumentnyyid bolon, bise kylystarmeycyd tyryne xeregselnyyid baixajj

Zoykovo kinoogoi apparatuura

Hajaxan Tataurovskiiin tymer zamai staaica deere zvykovo kinoogoi apparatuura bai-

guulagdahan baina. Ene xahajaar xydelmerileze zavod

Nyydel bibliotekenyyid

Modo ba uradxalgin sojuuzal obkoom bolbol leeucaastoguid deegyyr nyydel bibliotekenyyidiji gaxaxiin tula, oblastnoi biblioteketei doogovor bitalhan baigaa. Fevraaliin 20 holtor xamta 100 knigetel 8 nyydel bibliotekenyyid organzovaalagdaza gargagda xaar beledxegdeze baixa jym

Bibliotekarnyydei kyrys

Ulaan-Ydiin oblastnoi bibliotekin dergede fevraaliin 1-de azalhaa taharallagygoer bibliotekarnyydei kvalifikacideeselylyxe 5 hariin kyrys neede, ene kyryside xamta xyn huralsaza baina. Endeda literatuura, tekyvce paktika ba bibliotekiin xeregyzeze baina.

TUHALAMZA XEREGTEI

Zakaamin. Vlegsenel somonoi "Main 1" kolxoozoi dergedexi komsomoolxsko organizaaca bolbol 10 komsomoolxscuudai. Tendener bygedeere BK (b) P-in istooriiji yndehen xelen deere samostojaatelna sudalza baina. Tedener xadaa, "B. M. Ynen" gazeedte garahan materiaalhaa yzened. Olonvi komsomoolxscuudtan BK (b) Paartiin istooriini yceebni buriaad xelen deere ygel baina. Ene bolbol paartiin istooriiji post-edovatelnuur ba hain sanartaigaar yzeze jabadala jixe haad xene. Komsomoolxsko organizaacilin sekretaar nyxer Cengyyjev xadaa, istooriiji sudalgada xereglegedex materiaalaar komsomoolxscuudaa xangaxa tuxai jamars

xemze abananyi. Komsomoolxsko suglaanuud deegyyr samtojaatelna xydelmeriinoopediiji abalsaxa ba ilanjaa komsomooldo haja abxaita tuhalamza zvylyxe tuxelgedhen bolbojii, enexereg deere bejlyvlegdeze baina. Komsomoolxscuudai ksuulxaaca ba leekce jixeregtel baina. Teed, myxyrtter nege konsultataca leekce xegd eyi. Nyxer Cengyyjevji, BLKZS-ai aioneneen tuxi nege anxaralbinagyi. Komsomoolxscuudiji idopolitiiceske xymyzylyxe regte iime xajsa xeregeer xadaxa jabadaluudiji darii usaxaxa xeregtei.

Caxibroodst

SYUD

PROGUULXCIYUUDIJI DALDALAGSA

Fevraaliin 9-de Selengin basseiniin ba uhan zamaitransportiin lineine syud bolbol BK (b) P-in CK, SSSR-ai Sovnarkoom ba PSBCS-ai 1938 onoi dekaabritiin 23-ai togtoomziiji bejelylyxe jabadaliiji xazagaruulxa, progulxciyuiiji daldalza bihan, Syderemoontno zavoodoi direktor baihan Meelnikov gedegel xeregiiji

yzehen baina. Meelnikov daa ene togtoomziin garhan xoiso xamta 36 progulxciyuiiji ba azalhaa geegdege janaar xemeeze xabaaduugyi daldala baihan baigaa. Progulxciyuiiji daldala Meelnikov gedegyi 109-statjajaa yndehoor 6 hams bolzoroer sylolziin xaxigeze sledxebe.

AGUU JIXE BOLXSEVIIG

(YRGELZELEL)

1918 onoi huyteer XI-dexi Ulaan Aarmiiiji tolgoilzo, denikinske armida esergy geroiiceske temesel jabuulaa.

Donbaasiiiji sylolxelge, Ukraiiniin byxii zyden erjiin talahaa sagaantaniiji yldeige, xadaa Sergiooi aldarta neretein baha le xolbootoi jym.

Kavkazai araduudai axadyygin barisaaji niagtaruulxa ba organizovaalxada, ede araduudiji sylolxelgede Sergiooi rool aguu jixe jym.

Terenei xeye xytelberit doroo, 1920 onoi xabar ulaan seregyid Azerbaidzaaniiji, Bakuuji sylollee. Tiin 10 hara bolood baixada, Gryzihee menxevitg baandannuud vldgedehen baina.

Azerbaidzaaniiji sylollegede bazar! Ene xadaa Azerbaidzaanda tyryylen orohon jym! — geze 1936 onoi janvargaada azerbaidzaanska delegaacatai Kreemib soo uulzalga deere nyxer Staalin bolbol Sergioodo bajar xyrgehen baina.

Ordzonikiidze xadaa trockii-buxaarinska ba byryazna-nacionalistnuudai kapitulaantnuudai urdahaa temesgse, bolxseviviig bojeecyydei tyryy zergenydyte jabaa. Daisadai temesehen xatuu xanga zemesel sooguur, Zakavkazska

federaciiiji baiguulaa, Zakavkazziin bolxseviviigdiiji leeninske-staaliinska CK-ji toiruulan zagsaahan baina.

Paarti xadaa 1926 ondo Sergio Ordzonikiidziiji Centralna Kontroolno Komissiiiji, xydelmerisen-tariaasanai inspekciiin Narkomaadiiji tolgoilulan tabihan baina. Nyxer Ordzonikiidze bolbol CKK RKJ-ji tolgoilozo baixa zuuraa, trockizinoovjevskve ba bise bise kapitulaantnuud ba izmeenigyidiji xairagamgyi yi buta soxidog baigaa. Ordzonikiidzoortolgoilodohon CKK-RKJ bolbol gyrenei apparaadta baigaa byrokratism ba volokidoi urdahaa, bartigada plaangyi jabadala urdahaa xairagamgyi temesel jabuulxa, promiislennotide rezeervnyyidiji todorxolion oloxo talaar jixe xydelmerixehen baigaa. Nyxer Ordzonikiidze bolbol CKK-RKJ-ji xytelberilxe zuuraa, partiina zergenydydei seber baixiin tula kontrooliiji xioroxo kursaar bejelylyee, sine oobxestvo baiguulxa xeregenten ilahan xydelmerisen angida haad xexiiji hedegge byxenei urdahaa, xelberisegy erelexegee temesehen baina.

193) onoi nojaabrda socialistis indyystriiin xytelberilgiji Ordzonikiidzede daalgahan ba-

na. Tere xadaa SSSR-ai Aradai Azaxiin Deede Soveedei tyryylegedede tomilodogo hen. Dekaabrda, BK (b) P-in CK ba CKK-iiin negedemel pleenym deere Centralnaa Komiteedei Politbiyroogoi cleende hungagdahan baina.

Paarti soveed aradai hanaanda socialistis indyystriiin esegyiti komandirai tyxel sarain xedidex balartaxagyi.

Sergoo xadaa, azaxiin xydelmeriledsedte, promiisnnotiiniin byxii xydelmerilegse, oronoigoo urda uгаа jixe xariuusalgaa daalgagdaxal geze sag yrgelze temdelid deg baigaa. "Promiislennotx xadaa byxii aradai azaxiin xygeze yndehe huuri myn,—geze, socialistis promiislennotiiniin xydelmerilegse byxesojuzna tyryylin konferencie deere, 193) ondo Sergioo bolbol xelehen baina.

socialistis gazartariaalanda xeniiceske yndeh huurliiji ygege, xysen tyges xygelxetel promiislennotxgyi haa, socialistis xubilalta baixagyi. Parovoozuudaar, vagoonuudaar, reelisnyydeer transportiiji xanggsa, burgilma urgaltat promiislennotxgyi haa, aradai axaxii talahuulgyi obsluuzivalxa transport baixa yi."

Socialistis indyystri bolbol eeriingee aldarta narkoomoi xy-

telberti doroo negi ilaltahaa nygeodeden osodog baigaa. Sergiooi ton jixe uxaniin, azabaidalal uгаа jixe oopedens, organizaatorska galxamag talaantans, indyystriiiji xytelberidens ton todour xaragdahan baina. Gazar byxende jabaza yrdideg hen.

Sergoo bolbol eeriingee xioroxo kursa xarasaaraa, Aleksei Staxanovai otbaino axiin soxisodo, aradai xysen tyges, sine xydeloeji xarahhan baina. Tere xadaa socializmhaa kommunitizmda damzan oroxo ysloovintuudiji beledxegse staxaanovska xydeloeji organizovaalxa ba delgerylyxe jabadala uгаа jixe iniciativ ba enerziiji xaruulhan baina. Tere xidaa promiisnnotiiniin xytelberiledsedte, taanarai zorilgo xadaa—paartiin xytelberit doroo jabazi staxaanovska xydeloeji togolion udaridalga bolno geze hurgadag hen.

Tere xadaa arada xaluuniar inagladag ba terenei xysende etidgedeg hen, Sergioo xadaa eeriingee bolxseviviig temperaamentiin byxii straastuar paarti ba aradai daisadta zebyyrdeg hen. kapitalis xyrrieelge xadaa baigaa byxii arga sadalaaraa, manai oron soo kapitalizmiiji texeryylen bodxooxoo ermelzene gehen, staaliinska zaabariiiji batar oilgoeo jabagtiigeze, Lenin ba Staaliin ynen

sabi Sergioo xadaa, azaxiin xydelmerilegse, staxaanovscuudta, byxii xydelmerilegsete huradag baigaa. Tere xadaa revolycioonno heremziin yzeloeer, aradai daladta zebyyrxe yzeloeer, bolxseviviig paartida ba nyxer Staaliinda xizaarlaggyi preedanne baixayzeleer kaadranuudiji xymyzyyldeg hen. Tere xadaa baillaanda zyrtseger jabadag ba myn trockis-buxaarinska, byryazna-nacionalistnuudai ba faizizmiin byxii xylenehendiiji, butasoxidog baigaa.

Sergoo xadaa xatuu xanga Leninec-staalinec, kommunistis oobxestviin xynel johotol hain zisee, budoto bolxseviviig gerid baigaa. Tere xadaa manai paartiin, manai aradai inag xybyyijym hen. Manai Sergioo—gez arad xadaa tereniiji inaglatatgaar nerledeg hen.

Sergoo Ordzonikiidze xadaa aradagaa azana hain baidalai tulada ysoe yni udaan sag soo ba jixeer xydelmerilxe baigaa. Ordzonikiidze xadaa 51 nahaitadaa nygshen baina.

Manai arad xadaa faizizmiin buzar agentnyyid—trockis-buxaarinska ba byryazna-nacionalistnuudai sploonuud, diversaanntnuud ba vreditelnyyidiji niza daraza, saagada ulam ulam uragaaa daxixa zamiiji seberlee.

Grizoori Konstantinovic zonikiidziin nygshenheo xegda ene xojor zil soo, soveedei sag-xadaa eeriingee socialistis xydyystriiji byri uragsaan dabala, kolxoozno strajji byrii beixizylyee, eeriingee azaldalai byxii ooblastydo ynder xemzeede xyree. Tere xadaa socialistis oobxestvo baiguulaiiji dyrgexee ba myn trockis-buxaarinska, byryazna-nacionalistnuudai ba faizizmiin byxii xylenehendiiji, butasoxidog baigaa.

Sergoo oi oroldozo terenei xeregen yderbyri uragxegene ba ulam ulam ilaltanuudiji tulaza uragsaaxina. Eeriingee erelxeg, golyxan azabadaaraa, xydelmerilxe, temesexe ba ilaxixamxag zisee xaruulhan, jixe bolxseviviig Sergioogoi xal, olon olon veeken marta daxagyi.

Xariuusalgata redaktor R. BIMBAJEV